

ЧАМУ ПАДКАЧАЛА НАФТА?

У Палацы Незалежнасці абмеркавалі стратэгію развіцця айчыннай нафтаперапрацоўкі

Няхай уласных запасаў нафты наша дзяржава мае не так шмат, айчынная нафтаперапрацоўка развіта добра. Мадэрнізацыя ж адпаведных заводаў павінна была павялічыць даходы ад сферы. Але гэтага не толькі не адбылося, а, наадварот, паступленні ад названай галіны ў дзяржаўную казну пачалі зніжацца. Натуральна, ёсць аб'ектыўная прычына: падзенне сусветных цен на «чорнае золата», тут мы мала што можам зрабіць. У той жа час існуюць і суб'ектыўныя фактары. На іх кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка засяродзіў увагу падчас учарашняй нарады, прысвечанай стратэгіі развіцця беларускай нафтаперапрацоўкі.

— Няма неабходнасці яшчэ раз казаць пра важнасць гэтага пытання, — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. — Я ўжо некалі казаў пра тое, што гэтае пытанне падобнае да незалежнасці нашай дзяржавы. Мы павінны зрабіць усё, каб гарантаваць энергетычную незалежнасць і бяспеку Беларусі. Гэта стратэгічная галіна краіны, доля якой у прамысловасці складае больш за 13%, а ў экспарце і таго болей — 17%. Тым не менш унёсак у беларускую эканоміку, на жаль, зніжаецца. Дабаўленая вартасць нафтаперапрацоўкі ў валавы ўнутраны прадукт у 2016 годзе, калі дакладна палічыць, складае ўсяго паўпрацэнта.

Прэзідэнт параўнаў: унёсак двух нафтаперапрацоўчых заводаў, напрыклад, супастаўляльны з такой кампаніяй, як «Белтэлекам».

У мінулым годзе з'явілася негатыўная тэндэнцыя ў знешнім гандлі нафтай і нафтапрадуктамі. Сальда па выніках бягучага года ацэньваецца як адмоўнае. Такая сітуацыя выклікае сур'ёзную асцярогу ўлады: нафтаперапрацоўка з флагмана эканомікі ператвараецца ў стратную галіну, якую неабходна мадэрнізаваць.

— Ва ўдасканаленне НПЗ укладзены немалыя грошы, а патрэбнай аддачы дагэтуль няма, — нагадаў кіраўнік дзяржавы. — На заплавав-

ную ў 2015 годзе глыбіню перапрацоўкі нафты — а аб'яцана было больш за 90% — выйсці на сённяшні дзень так і не атрымалася.

У чым жа праблема? — Бясспрэчна, аб'ектыўна сказаўся ўплыў сусветнай кан'юнктуры на зніжэнне эфектыўнасці працы, — канстатаваў Аляксандр Лукашэнка. — Цэны ўпалі на нафту ў два з паловай разы, а то і болей. Аднак негатыўную ролю сыгралі і пралікі па вызначэнні стратэгіі развіцця галіны. І вось галоўнае пытанне: у чым гэтыя пралікі? Таксама адсутнасць выразнай праграмы дзеянняў урада па гэтым пытанні. Другое пытанне: чаму?

Па словах Прэзідэнта, некампетэнтная падрыхтоўка праектаў, няправільнае размеркаванне сіл і сродкаў прывялі да павелічэння кошту і тэрмінаў будаўніцтва: па асобных праектах ажно да пяці гадоў.

— Выклікае сумненні, што ў дэклараваным — як мы мяркуем — 2019 годзе мы канчаткова завяршым мадэрнізацыю нафтаперапра-

цоўчых заводаў, — сказаў кіраўнік дзяржавы. — Нашы прадпрыемствы аказаліся не гатовы працаваць у новых умовах сусветных цен на нафту, хоць і павінны былі дзейнічаць на аперэджанне. А цяпер «Нафтан» ледзь здзіць канцы з канцамі і пастаянна выпрошвае дапамогу ў дзяржавы.

Падчас нарады Прэзідэнт агучыў шэраг пытанняў, на якія ён хацеў атрымаць адказ. Па-першае, якая сёння эканамічная сітуацыя на нафтаперапрацоўчых прадпрыемствах? Што чакаецца па выніках года? Па-другое, якой бачыць урад стратэгію развіцця ўсіх галін у новых рынковых умовах на перспектыву — доўгатэрміновую і сярэднетэрміновую? Па-трэцяе, колькі часу і грошай спатрэбіцца для завяршэння мадэрнізацыі прадпрыемстваў і павышэння эфектыўнасці галіны? Якія крыніцы фінансавання заплававаны?

— Майце на ўвазе, на першым месцы павінна быць эканоміка нафтаперапрацоўкі, рэзультатыўнасць яе працы, — папярэдзіў Аляксандр

У тэму:

Ігар ЛЯШЭНКА, старшыня канцэрна «Белнафтахім»:

— На нарадзе ў Прэзідэнта мы разглядалі два блокі пытанняў. Першы датычыўся эфектыўнасці працы галіны ў цэлым.

Другая частка была прысвечана інвестыцыйным праектам нашага нафтахімічнага комплексу. Самая галоўная цяжкасць сённяшняй сітуацыі на рынках у тым, што яны перагружаны пастаўкамі як нафты, так і нафтапрадуктаў. Усё гэта вядзе да зніжэння маржынальнасці. У гэтых няпростых умовах нашым НПЗ прыходзіцца адшукваць сродкі на рэалізацыю інвестыцыйных праектаў. Праекты плануецца завяршыць у 2019 годзе. Патрабуюцца значныя сумы: па адным заводзе больш за 500 мільёнаў долараў, па другім — больш за 700 мільёнаў долараў.

Лукашэнка. — Пры ўзгадненні назначэння новых дырэктараў «Нафтана» і Мазырскага НПЗ ім ставіліся дакладныя задачы па выпрацоўцы праграм дзеянняў у рэальнай сітуацыі, таму заслухаем і іх даклады. Часу дастаткова для таго, каб высветліць сутнасць справы. Я іх папярэджваю пра тое, што стаць у старую каляіну і каціць па накатанай, а я гэта бачу з вашых прапановаў на сённяшні дзень, не атрымаецца.

Кіраўнік дзяржавы звярнуўся і да тэмы мадэрнізацыі ўвогуле, не толькі датычна нафтаперапрацоўкі:

— Яшчэ раз хачу падкрэсліць: нас многія праекты мадэрнізацыі прадпры-

емстваў праваленыя. Я ўжо прэм'еру і кіраўніку Адміністрацыі Прэзідэнта казаў, каб у найбліжэйшы час гэтыя праекты былі прааналізаваны і мне было даложана. Гэтым зоймецца Косінец, яму даручаны гэтыя праекты: сабраць спецыялістаў па ўсіх кірунках... Усё гэта павінна быць аб'ектыўна прааналізавана і пакладзена мне на стол. Цярпець такі стан з мадэрнізацыяй, якую мы планавалі завяршыць у пэўныя тэрміны, я не збіраюся... Не дазволіць, каб рашэнні Прэзідэнта былі дэвальваваны, дэзавуіраваны і нявыкананы, гэтага быць не можа.

Надзея ЮШКЕВІЧ.
yushkevich@zviazda.by

■ Блізкая ўлада

Чыноўнік павінен працаваць для людзей

Памочнік Прэзідэнта — інспектар па Гродзенскай вобласці Сяргей РАЎНЕЙКА выслушаў праблемы жыхароў Воранаўскага раёна падчас выезднага прыёму грамадзян.

За некалькі гадзін Сяргей Раўнейка прыняў восем чалавек з розных населеных пунктаў. Некаторыя праблемы вырашаліся на месцы, як, напрыклад, аднаўленне на працы даяркі аднаго з сельскагаспадарчых прадпрыемстваў. Жанчына не паведаміла своечасова аб тым, што знаходзіцца на біялетэні, і гаспадарка не працягнула з ёй дагавор. Цяпер была работніца хоча вярнуцца, але яе месца занята. Сяргей Раўнейка прапанаваў юрысту сельгаспрадпрыемства даць жанчыне яшчэ адзін шанец. Але ўжо на тых умовах, якія прадставіць наймальнік. Пры гэтым яе папярэдзілі, што парушэнне дысцыпліны недапушчальнае.

Яшчэ адна праблема нарэшце зрушылася з месца. Справа датычыцца будаўніцтва дарогі па вуліцы Школьнай у вёсцы Беняконі. Жыхары, якія прыйшлі на прыём, абураліся бездарожжам, з якім яны змагаюцца некалькі гадоў, але атрымліваюць адпіскі з розных інстанцый. Каб не зацягваць вырашэнне гэтай праблемы і ўпарадкаваць 180 метраў дарогі, прынята сумеснае з уладамі рашэнне пачаць работы да 1 ліпеня.

ФОТА БЕЛТА

Доўгі час цягнецца канфлікт паміж сельгаспрадпрыемствам і жыхаркай вёскі Валейшы, у якой забралі 146 галоў буйной рагатай жывёлы. Гісторыя нагадвае сапраўдны трылер. Цяжка ўявіць, як жанчына з сынам маглі ўтрымліваць такі статак. На самай справе нагляд за ім не было, каровы пасліся на калгасных палетках, былі амаль што дзікімі. У рэшце рэшт статак з дапамогай паляўнічых вылавлілі. Жанчына патрабуе выплаціць ёй значную суму, але ў калгасе падлічылі страты, звязаныя з пашкоджанымі палеткамі і платай паляўнічым. Астатнія грошы гаспадарка гатова вярнуць. Спрэчнае пытанне разгледзіць суд.

— Людзі прыходзяць на прыём — і гэта ўжо паўсправа, — падкрэсліў інспектар па Гродзенскай вобласці, — яны выкажуць сваю просьбу і разам з тым пераканаюцца, што іх зварот у чымсьці слушны, у чымсьці — не. На гэты вынік таксама трэба працаваць.

Некаторыя жыхары трапілі на прыём, прайшоўшы не адзін судовы разбор. Былы настаўнік з вёскі Гірка займаецца прыватызацыяй кватэры ў блакіраваным доме (такія дамы маюць некалькі кватэр, уваходы ў кожную з якіх арганізаваныя з прыдамавай тэрыторыі). Для прыватызацыі такіх памяшканняў патрэбен пісьмовы дазвол усіх уласнікаў. Але суседзі не могуць дагаварыцца паміж сабой. Сітуацыя між тым становіцца ўсё больш складанай. Каб знайсці з яе выхад, неабходна пайсці на дыялог, знайсці кампраміс. У адваротным выпадку прыйдзецца звяртацца ў суд. Заяўнік, як высветлілася, не раз ужо сутыкаўся з гэтай інстанцыяй. Мае ён і багаты вопыт па звароце да ўлад, у прыватнасці ў службы аховы прыроды і падатковія. Сабраў цэлы том перапіскі, які мае намер перадаць у Гродзенскі аблвыканкам.

— Чыноўнік любога ўзроўню павінен добрасумленна выконваць свае абавязкі, бо кожны чалавек лічыць, што яго праблема такая ж важная, як і праблема дзяржаўнага маштабу. І гэта правільна. Вядома ж, пры належным выкананні сваіх паўнамоцтваў на ўсіх узроўнях улады колькасць зваротаў, безумоўна, знізілася б, — зазначыў Сяргей Раўнейка.

Маргарыта УШКЕВІЧ.
margo@zviazda.by

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

Прэзідэнт Сербіі прыняў прысягу і афіцыйна ўступіў на пасаду

Аляксандр Вучыч прыняў прысягу перад Народнай скупшчынай (парламантам) Сербіі. Прамовіўшы тэкст прэзідэнцкай клятвы, ён афіцыйна ўступіў у пасаду на пяцігадовы тэрмін. Прэзідэнт упершыню ў сербскай гісторыі прыняў прысягу на найстаражытнейшым помніку сербскай кірылічнай пісьменнасці — Міраслававым Евангеллі XII стагоддзя. Ён вымавіў клятву, паклаўшы руку на Канстытуцыю краіны, якая, у сваю чаргу, ляжала на дакладнай копіі старажытнага фаліянта.

Улады Рыма рассяляць усе цыганскія лагеры

Зацверджана новая праграма па рассяленні цыганскіх лагераў у межах горада, сродкі на яе паступаць з еўрапей-

скіх фондаў. «Зараз мы можам вельмі выразна заявіць аб тым, што праблема цыганскіх лагераў у Рыме будзе вырашана», — заявіла на прэзентацыі праекта мэр Рыма Вірджынія Раджы. Паводле дамоўленасці, дасягнутай паміж лідарамі цыганскіх кланаў і кіраўніцтвам італьянскай сталіцы, першымі будуць закрыты два буйныя паселішчы на паўднёва-ўсходняй і заходняй ускраінах горада.

НАСА адправіць зонд да Сонца

Амерыканскае касмічнае агенцтва (НАСА) абвясціла аб праграме запуску спецыяльнага зонда для даследавання сонечнай кароны. Мэта місіі Solar Probe Plus — збор даных аб актыўнасці свяціла, якія дапамогуць прадказваць сонечныя ўспышкі і магнітныя буры, што ўзнікаюць на Зямлі. Зонд падляціць да Сонца на адлегласць у 7 млн км, раскажае вядучы спецыяліст НАСА па праекце Solar Probe Plus Нікола Фокс. Паблізу свяціла апарат сутыкнецца з тэмпературамі вышэйшымі за 1370 °C, яму давядзецца працаваць ва ўмовах наймацнейшай радыяцыі і пад ударамі дробных звышгукавых часціц. Дарэчы, місія стартуе ў жніўні 2018 года.

■ Парламенцкі дзённік

У міжнародным рэжыме

Спікер верхняй палаты правёў сустрэчу з заканадаўцамі Тайланда.

Ключавой тэмай сустрэчы стала эканамічнае супрацоўніцтва. Міхаіл Мясніковіч, старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі, адзначыў, што, нягледзячы на кантакты, якія досыць актыўна развіваюцца, у нас няма базавых пагадненняў: аб узаемным заахвочванні і абароне інвестыцый, аб гандлёва-эканамічным, а таксама навукова-тэхнічным супрацоўніцтва. Таксама беларускі спікер агучыў просьбу лібералізаваць гандлёвыя рэжымы, паколькі тарыфная палітыка Тайланда абцяжарвае ўваходжанне беларускіх тавараў на тайскі рынак. Акрамя таго, неабходна актывізаваць рэгіянальнае супрацоўніцтва, бо «са сталіц не заўжды можна вырашыць тыя пытанні, якія прадстаўляюць рэгіянальны інтарэс».

* * *

Пэўныя вынікі правядзення пасяджэння Парламенцкага камітэта Цэнтральна-Еўрапейскай ініцыятывы падвёў старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі Міхаіл МЯСНІКОВІЧ.

На сустрэчы з кіраўніком Прадстаўніцтва Еўрапейскага саюза ў Беларусі Андрэа Віктарын ён падкрэсліў, што «Беларусь становіцца інтэграцыянай пляцоўкай, дзе можна разглядаць пытанні еўрапейскага парадку дня».

У пасяджэнні Парламенцкага камітэта ЦЕІ, якое адбылося днямі ў Мінску, удзельнічалі прадстаўнікі 12 дзяржаў. Гэта пэўны рэкорд. Раней на падобных сустрэчах прысутнічалі прадстаўнікі максимум дзевяці краін.

* * *

Старшыня Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі Уладзімір АНДРЭЙЧАНКА сустрэўся з Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Чэшскай Рэспублікі ў Беларусі Міланам ЭКЕРТАМ.

Абодва бакі выказалі жаданне больш актыўна развіваць міжпарламенцкае супрацоўніцтва. «Мы разглядаем Чэхію як надзейнага, перспектыўнага партнёра па ўсіх напрамках супрацоўніцтва», — падкрэсліў Уладзімір Андрэйчанка. Чэшскія дэпутаты таксама выступалі суаўтарамі рэзалюцыі, падрыхтаванай Беларуссю на летнюю сесію Парламенцкай асамблеі АБСЕ, якая накіравана на выпрацоўку мер па барацьбе з новымі псіхаактыўнымі рэчывамі. «Зробім усё, каб яна (рэзалюцыя. — «Зв.») была прынятая, таму што гэта датычыцца практычна ўсіх краін», — падкрэсліў Уладзімір Андрэйчанка.

Вераніка ПУСТАВІТ. pustavit@zviazda.by
Надзея АНІСОВІЧ. anisovich@zviazda.by

Нумары для абітурыентаў

Гарачая лінія па пытаннях уступнай кампаніі адкрываецца ў Міністэрстве адукацыі. Яна будзе працаваць па 18 жніўня ўключна.

Спецыялісты, якія будуць дзяжурыць на гарачай лініі, акажуць дапамогу абітурыентам і іх бацькам у атрыманні інфармацыі, якая датычыцца паступлення ў вышэйшыя і сярэднія спецыяльныя навуальныя ўстановы. Тэлефанаваць можна па нумары 8 017 222 43 12 у працоўныя і дадатковыя дні — з 9.00 да 18.00, перапынак на абед — з 13.00 да 14.00.

Надзея НІКАЛАЕВА. nikalaeva@zviazda.by